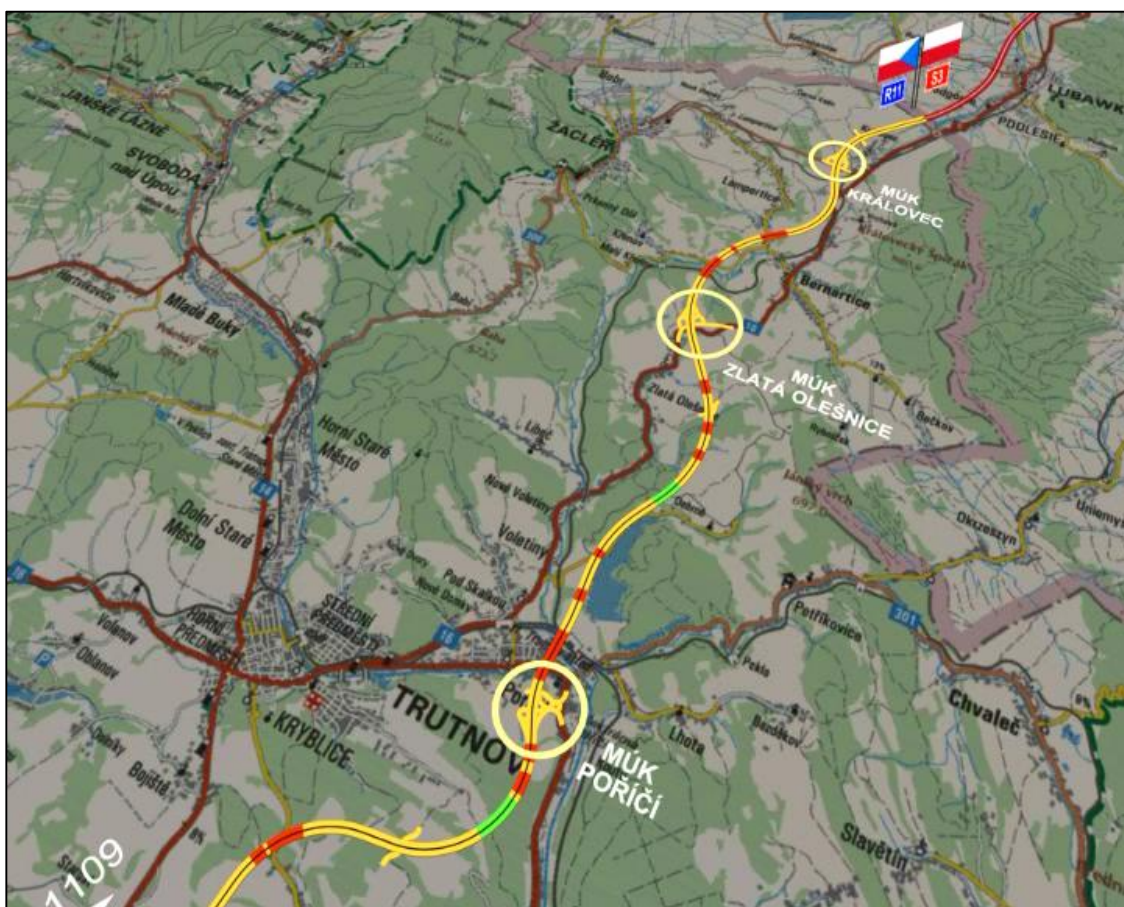

Rychlostní silnice R11, stavba 1109, Trutnov – státní hranice ČR/Polsko

Dokumentace o posuzování vlivů na životní prostředí
dle přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb. v platném znění

POSOUZENÍ VLIVŮ ZÁMĚRU NA SOUSTAVU NATURA 2000

Liberec 2009

Rychlostní silnice R11,
stavba 1109 Trutnov – státní hranice ČR/Polsko

**Expertní posouzení vlivů záměru na evropsky významné
lokality a ptačí oblasti,
podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a
krajiny, v platném znění**

Mgr. Ondřej Volf
autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

prosinec 2009

Předmět hodnocení:	Rychlostní silnice R11, stavba 1109 Trutnov – státní hranice ČR/Polsko
Zadavatel:	Evernia s.r.o. Třída 1. máje 97, 460 01 Liberec IČ: 25010751
Zpracovatel:	Mgr. Ondřej Volf autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (rozhodnutí č.j. 630/905/05 ze dne 19.5.2005)
Kontakt:	T: 604 322 541 E: volfond@volny.cz
Konzultace:	Mgr. Eva Chvojková Dr. Jiří Flousek, Správa KRNAP Martin Hanousek, AOPK ČR, středisko Hradec Králové

V Prusinách, 12/2009

Obsah

1	ÚVOD	5
2	ÚDAJE O ZÁMĚRU	6
1.1	Popis záměru.....	6
1.2	Údaje o vstupech a výstupech.....	9
1.3	Možné vlivy záměru.....	11
3	ÚDAJE O EVL A PO.....	12
3.1	Identifikace dotčených lokalit.....	13
3.2	Popis dotčených lokalit	14
3.3	Stručný popis dotčených předmětů ochrany.....	18
4	VYHODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA LOKALITY NATURA 2000	21
4.1	Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení.....	21
4.2	Vyhodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany.....	22
4.3	Vyhodnocení významnosti vlivů na celistvost lokalit	24
4.4	Vyhodnocení možných kumulativních vlivů.....	24
4.5	Vyhodnocení přeshraničních vlivů	25
5	ZÁVĚR.....	26
	SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ	27
	POUŽITÉ ZKRATKY.....	28

1 ÚVOD

Cílem tohoto hodnocení je zjistit, zda má záměr „Rychlostní silnice R11, stavba 1109 Trutnov – státní hranice ČR/Polsko“ významně negativní vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Krajský úřadem Královéhradeckého kraje bylo dne 3.9.2007 vydáno stanovisko (14381ZP/2007-NA), které konstatuje, že záměr nemůže mít významný vliv na evropsky významné lokality (nařízení vlády č. 132/2005 Sb.) nebo vyhlášené ptačí oblasti.

Toto hodnocení je zpracováno na objednávku zadavatele, kterým je firma Evernia, s.r.o. Liberec, zpracovatel dokumentace EIA ke jmenovanému záměru. Vzhledem k tomu, že byl zodpovědným orgánem ochrany přírody předběžně vyloučen významný vliv záměru, je předložený dokument vypracován jako expertní hodnocení, řídí se však pokyny pro zpracování posouzení dle ustanovení §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (metodický pokyn MŽP – Roth, 2007).

2 ÚDAJE O ZÁMĚRU

1.1 Popis záměru

Název záměru: Rychlostní silnice R11, stavba 1109 Trutnov – státní hranice ČR/Polsko.

Umístění záměru:

Kraj: Královéhradecký

Obec: Trutnov, Zlatá Olešnice, Bernartice, Lampertice, Královec

Rozsah (kapacita) záměru: Předmětem posouzení je rychlostní silnice R11, stavba 1109 Trutnov – státní hranice ČR/Polsko. Tento úsek 1109 je posuzován jako součást celkového dálničního tahu v trase Praha – Hradec Králové – Trutnov – hraniční přechod ČR/Polsko Královec – Wrocław – Warszawa (trasa rychlostní silnice S3 na polském území).

Trasa je řešena v aktivní variantě o délce cca 21 km. Trasa rychlostní silnice je prověřována jako novostavba pro kategorii čtyřpruhové rychlostní silnice R27,5 s návrhovou rychlostí 120 km/hod. Na trase je navrženo 13 větších mostů přes údolí o délce větší než 100 m (z toho 3 velké mostní objekty: 660 m most Poříčí, 480 m most přes údolí řeky Ličná a 400 m most Lampertice). Dále dva tunely – tunel Poříčí o délce 510 m a tunel Opevnění 430 m.

Součástí návrhu trasy je i návrh přeložek dotčených silnic, místních komunikací a polních cest. Dále je to návrh umístění a základního tvaru mimoúrovňových křižovatek, které jsou navrženy 4: MÚK Střítež, MÚK Poříčí, MÚK Zlatá Olešnice a MÚK Královec.

Stručný popis stavby

Stavba je připravovaná jako novostavba čtyřpruhové rychlostní silnice kategorie R27,5/120. Do stavby spadá úsek rychlostní silnice R11 mezi Trutnovem a státní hranicí ČR/Polsko. Na trase je navrženo celkem 13 větších mostů rozpětí nad 100 m (z toho 3 velké mosty: most Poříčí o délce 660 m, most přes údolí řeky Ličná o délce 480 m a most Lampertice o délce 400 m), dva tunely a 4 mimoúrovňové křižovatky. Délka stavby 1109 je 21,230 km.

Napojení na stavbu 1108 je u obce Střítež do MÚK Střítež. Od tohoto rozhraní staveb je trasa rychlostní silnice vedena kopcovitým, z větší části zalesněným terénem dvěma protisměrnými oblouky kolem západního okraje obce Starý Rokytník směrem k Trutnovu - městské části Poříčí. Obec Starý Rokytník je míjena na západním okraji mostem mezi vrchy Hůrka a Houska o délce 370 m. Trasa rychlostní silnice klesá z náhorní planiny směrem k

Poříčí terénním zlomem s převýšením cca 100 m. První ze dvou tunelů na trase 1109 je pod Poříčským hřbetem, kterým se překonává terénní zlom. Délka tunelu je 510 m.

Městská část Trutnova Poříčí je na R11 napojena v MÚK Poříčí. Jedná se o křižovátku se silnicí I/14. Městská část je křížena v prostoru průmyslových ploch největší mostní estakádou na trase délky 660 m – most Poříčí. Od Trutnova směrem ke státní hranici je trasa vedena koridorem souběžným se stávající silnicí I/16 podél plaviště popílků tepelné elektrárny Poříčí II. Druhý tunel Opevnění délky 430 m je navržen pod severovýchodním svahem okraje zalesněného hřbetu západně od konce plaviště.

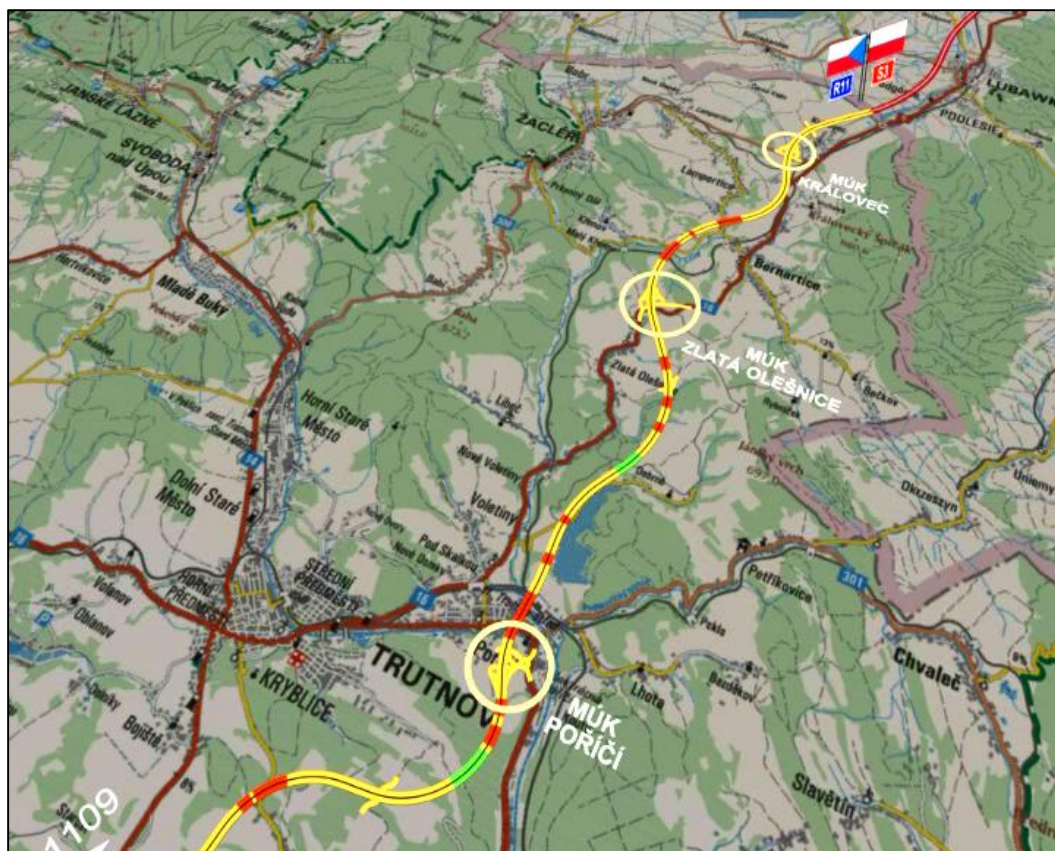
V dalším pokračování trasa prochází kopcovitým terénem s hlubokými příčnými údolími kolem obcí Zlatá Olešnice, Bernartice, Lampertice a Královec.

Na 147 km je navržena MÚK Zlatá Olešnice, která je křižovátkou se silnicí I/16 na severním okraji obce Zlatá Olešnice. Za Vlaštovčím vrchem trasa překonává údolí říčky Ličná, trať ČD a místní komunikaci mostem o délce 480 m. Dalším dominantním mostem je most Lampertice přes příčné údolí mezi Bernarticemi a Lamperticemi délky 400 m jehož výška dosahuje až 40 m. MÚK Královec je křižovátkou se silnicí II/300 na jižním okraji Královce.

Přechod státní hranice do Polské republiky je západně od Královce (od stávajícího přechodu na silnici I/16). Místo přechodu je koordinováno s návrhem trasy rychlostní komunikace S3 na Polském území.

Celkové bilance varianty A:

Délka trasy:			21,230 km
Mosty:	počet 24	délka	3 635 m
Tunely:	počet 2	délka	940 m
Zemní práce:	výkop		2 340 tis. m ³
	násyp		2 446 tis. m ³
Nároky na trvalý zábor ZPF a LPF:	ZPF		87,84 ha
	PUPFL		16,00 ha

Obr 1 – schematizované vedení trasy stavby 1109

Doba realizace

V současné době není stanoven závazný termín výstavby. Stavba bude probíhat postupně podle určených úseků. Důležitým faktorem ovlivňujícím výstavbu bude i hledisko financování.

Varianty záměru: rychlostní silnice R11, stavba 1109 je v dokumentaci předkládána v jedné aktivní variantě A a podvariantě A1. Délka varianty A je 21,230 km a podvarianty A1 je 21,029 km. Podvarianta je navržena u tunelu Poříčí v místě skládky tuhého komunálního odpadu Trutnov - Kryblice. Aktivní varianta je porovnávána s nulovou variantou, tj. stavem bez realizace záměru.

1.2 Údaje o vstupech a výstupech

Vstupy

Půda

V souvislosti s realizací záměru dojde k záboru zemědělského půdního fondu, pozemků určených k plnění funkce lesa a ostatních ploch.

Tabulka 1: Orientační předběžné stanovení záborů půdy

Zábory (ha)	Aktivní varianta A
ZPF	87,84
PUPFL	16,00
ostatní	2,63
Celkem	106,47

Voda

Po období výstavby bude použita pitná voda ze stávajících odběrných míst nebo bude použita voda balená. Množství lze považovat za zanedbatelné. Užitková voda bude potřebná pro údržbu a provoz mechanizace a do stavebních směsí.

Suroviny

Pro stavbu budou potřeba materiály pro zemní těleso, vozovky, mosty a doplňková zařízení. Ve fázi provozu je nutné počítat se zvýšenou spotřebou posypového materiálu zimní údržby (NaCl), se zvýšenou spotřebou pohonných hmot, olejů a maziv pro mechanismy údržby rychlostní silnice oproti stávajícímu stavu.

Energetické zdroje

Elektrická energie, plyn, voda atd. pro stavbu bude dodávána na základě smlouvy mezi dodavatelem média a zhotovitelem stavby.

Provoz rychlostní komunikace nespotřebovává elektrickou energii (výjimkou je napájení systému S.O.S., tunely a napojení mobilního výstražného zařízení u přejezdů).

Výstupy

Ovzduší

Záměr ve fázi výstavby lze považovat za plošný zdroj polévatého prachu a dalších znečišťujících látek spojených zejména s pohybem mechanizace. Lze předpokládat znečištění přízemní vrstvy atmosféry (prach, výfukové plyny těžkých stavebních mechanismů) na plochách zařízení staveniště, resp. v místech větší koncentrace stavebních prací (např. kolem mostních objektů). Při pokládce živičných vrstev bude docházet k uvolňování aromatických uhlovodíků. Vzhledem ke krátkodobému a jednorázovému působení plošných zdrojů znečištění se jejich působení z hlediska vlivu na okolní prostředí nejeví jako závažné.

V období provozu zůstane rychlostní komunikace liniovým zdrojem znečištění ovzduší.

Na základě údajů o stávající a očekávané intenzitě a skladbě dopravy byly provedeny výpočty produkce emisí na jednotlivých úsecích R11 a tedy i stavbě 1109. Z výsledků vyplývá, že na typickém úseku hodnocené rychlostí silnice o délce 1 km bude automobilovou dopravou vyprodukováno následující množství znečišťujících látek:

Vedení trasy	Délka (km)	Emise (t.rok ⁻¹)					kg.rok ⁻¹	
		PM ₁₀ *	Benzen	Oxidy dusíku**	Oxid uhelnatý	PM _{2,5} *	B(a)P	
Počátek stavby 1109 – MÚK Poříčí								
invariantní úsek – povrch	13 691	407,3	0,92	132,8	115,4	12,9	807,1	
Oblast Poříčského hřbetu								
hlavní varianta – povrch	2573	78,2	0,12	27,1	20,7	12,1	162,0	
hlavní varianta – tunel	510	4,0	0,02	5,3	4,0	0,8	28,1	
podvarianta – povrch	2444	74,3	0,11	25,7	19,7	11,5	153,9	
podvarianta – tunel	400	3,2	0,02	4,2	3,2	0,6	22,3	
MÚK Poříčí – MÚK Zlatá Olešnice								
povrchové vedení	3 949	105,3	0,31	40,3	34,9	4,5	255,0	
tunel	430	3,9	0,01	3,5	2,9	0,7	15,7	
MÚK Zlatá Olešnice – MÚK Královec								
povrchové vedení	7 236	173,0	0,35	55,2	46,8	2,7	354,8	
MÚK Královec – hranice ČR/SR								
povrchové vedení	690	16,5	0,04	6,2	5,1	0,3	41,1	

Pozn.: * zahrnuje primární prašnost a sekundární prašnost z dopravy

** produkce NO₂ činí cca 3 – 10 % z celkových emisí NO_x

Voda

V období běžného provozu budou odtékat z komunikace hlavně srážkové vody znečištěné úkapy ropných látek, zbytky posypových materiálů z chemické zimní údržby, oděry z pneumatik a úlety ze sypkých nákladů. Základním principem odvodnění dálničního tělesa je

odchytit veškerou vodu z tělesa silnice a po vyčištění v sedimentační nádrži ji odvést do nejbližšího vhodného recipientu. Voda ze zpevněných ploch koruny silnice nebude nikde volně rozptylována do terénu. Konkrétní způsob odvodnění, např. středovou kanalizací, uličními vpustmi, bude upřesněn v dalším stupni projektové přípravy.

Odpady

Při výstavbě budou vznikat odpady v souvislosti se stavebními pracemi, při demolicích stávajících stavebních objektů, vybraných úseků stávajících vozovek a při přípravě podloží pro zemní práce.

Hluk a vibrace

Při výstavbě i provozu bude posuzovaný záměr zdrojem hluku. Vibrace lze očekávat zejména po dobu výstavby.

1.3 Možné vlivy záměru

Plošný zábor plochy stanoviště/biotopu

Výstavbou i provozem dojde k záboru plochy biotopu druhů, které jsou předmětem ochrany dotčených EVL/PO. Vzhledem k tomu, že záměr přímo nezasahuje území EVL/PO, stanoviště nebudou tímto vlivem dotčena.

Eutrofizace/změna podmínek stanoviště/biotopu

Vnosem látek způsobeným záměrem lze předpokládat eutrofizaci ploch v okolí záměru. V důsledku toho může dojít ke znečištění, postupným změnám stanovišť a rozvoji ruderální vegetace.

Rušení

Hluk a celkové rušení spojené s výstavbou a provozem komunikace může způsobit v okolí záměru opuštění ploch citlivými druhy živočichů.

Omezení migrační prostupnosti

V důsledku realizace záměru dojde k omezení celkové migrační prostupnosti, ke vzniku migrační bariéry mezi lokalitami výskytu živočišných druhů a omezení kontaktu uvnitř populace.

3 ÚDAJE O EVL A PO

Evropsky významné lokality (EVL) se vyhláší na základě směrnice o stanovištích a v ČR požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněná území. EVL se vyhláší pro typy přírodních stanovišť v zájmu Společenství a pro druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany. EVL jsou obsaženy v tzv. národním seznamu evropsky významných lokalit podle Nařízení vlády 132/2005 Sb. Tyto EVL patří mezi evropsky významné lokality, které byly zařazeny do evropského seznamu na základě Rozhodnutí Komise ze dne 13. listopadu 2007, kterým se přijímá seznam lokalit významných pro Společenství v kontinentální biogeografické oblasti podle směrnice Rady 92/43/EHS (2008/26/ES), viz sdělení MŽP č. 81/2008 Sb., ze dne 22. února 2008.

5. 10. 2009 schválila vláda usnesením č. 1247 návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění nařízení vlády č. 301/2007 Sb. Novela nařízení vlády je účinná od 1. 11. 2009.

Národní seznam evropsky významných lokalit se tak navyšuje o 234 nových lokalit, u 25 stávajících lokalit dochází k jejich velkému rozšíření provázenému změnou kódu, 172 stávajících lokalit se mění (např. změna kategorie zvláště chráněného území, doplnění nového předmětu ochrany) a 21 lokalit, které již nejsou uvedeny v evropském seznamu, bylo z důvodu zániku předmětu ochrany vyřazeno.

Ptačí oblasti se vyhláší na základě směrnice o ptácích. Vyhláší se pro druhy ptáků, uvedené v Příloze I směrnice o ptácích. Tyto druhy musí být předmětem zvláštních opatření, týkajících se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření. Ptačí oblasti jsou v ČR novou kategorií chráněného území a jsou zřizovány nařízením vlády. Celkem bylo na území ČR vyhlášeno 41 ptačích oblastí.

3.1 Identifikace dotčených lokalit

Pro hodnocení dle §45i zákona jsou evropsky významné lokality a ptačí oblasti vyhodnoceny jako dotčené, pokud:

- jsou v přímém územním střetu se záměrem (zábor půdy, kácení dřevin)
- jsou ovlivněny v souvislosti s výstupy – složkové přenosy (ovzduší, voda, hluk)
- jsou ovlivněny v souvislosti se stavbou (rušení)
- jsou ovlivněny v souvislosti s provozem záměru (hluk, vibrace)

Posuzovaný záměr v celé své délce nezasahuje na území žádné EVL ani PO. Jako dotčené byly identifikovány lokality, které by mohly být ovlivněny složkovými přenosy, rušením v souvislosti se stavbou i provozem komunikace a s tím souvisejícím omezením migrační prostupnosti mezi nimi.

Zároveň bylo zvažováno ovlivnění kumulativními vlivy vyvolanými navazujícími úseky komunikace na českém území i v Polsku.

Jako potenciálně dotčená byla identifikována **PO Krkonoše** (CZ0521009). V nejbližším místě je vzdálena cca 4 km od posuzovaného záměru. Mezi předměty ochrany PO Krkonoše jsou čáp černý *Ciconia nigra*, chřástal polní *Crex crex* a datel černý *Dryocopus martius*, kteří se vyskytují i na území dotčeném posuzovaným záměrem (Vonička *in* Anděl a kol., 2009) .

Posuzovaný úsek komunikace R11, stavba 1109 se v některých úsecích přibližuje na cca 1km k polské evropsky významné lokalitě **Góry Kamienne** (PLH020038). Z důvodu možného ovlivnění migrační prostupnosti pro vydru říční, která a je zde předmětem ochrany byla tato EVL identifikována jako dotčená.

3.2 Popis dotčených lokalit

Ptačí oblast Krkonoše

Kód: CZ0521009

Rozloha: 40 938,9 ha

Při mapování hnízdního rozšíření ptáků v letech 1991-94 bylo na české straně Krkonoš zjištěno celkem 155 druhů ptáků, mezi nimi 135 druhů prokazatelně nebo pravděpodobně hnízdících a dalších 9 druhů s hnízděním možným. 62 druhů patří mezi zvláště chráněné druhy ČR (8 druhů kriticky a 33 silně ohrožených), 32 je jmenováno v příloze I směrnice ES o ochraně volně žijících ptáků a 72 patří k zájmovým druhům evropské ochrany přírody (SPEC).

V klečových porostech na subarktických rašeliništích a podmáčených subalpínských loukách hnízdí slavík modráček tundrový (*Luscinia svecica svecica*), na skalních srázech a kamenitých polích ledovcových karů a nejvyšších vrcholů pěvuška podhorní (*Prunella collaris*), která zde má jedinou stabilní populaci u nás. Rovněž nepočtená, ale největší v ČR, je populace lindušky horské (*Anthus spinoletta*), druhu obývajícího ledovcové kary, suťová pole, subalpínské a alpínské louky. Velice vzácným obyvatelem krkonošské tundry je kulík hnědý (*Charadrius morinellus*), který zde opakovaně jednotlivě hnízdí. Do Krkonoš se po zhruba 30 letech navrátil i sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*) a od roku 1992 tu pravidelně hnízdí 1-2 páry. Obhospodařované louky a pastviny ve středních a vyšších polohách i dlouhodobě nekosené vlhké horské louky a pásy nitrofilní vegetace pod horskými boudami jsou stanovišti chřástala polního (*Crex crex*), jehož početnost v Krkonošském národním parku od 90. let 20. století stoupá a v roce 2002 bylo zaznamenáno 137 volajících samců.

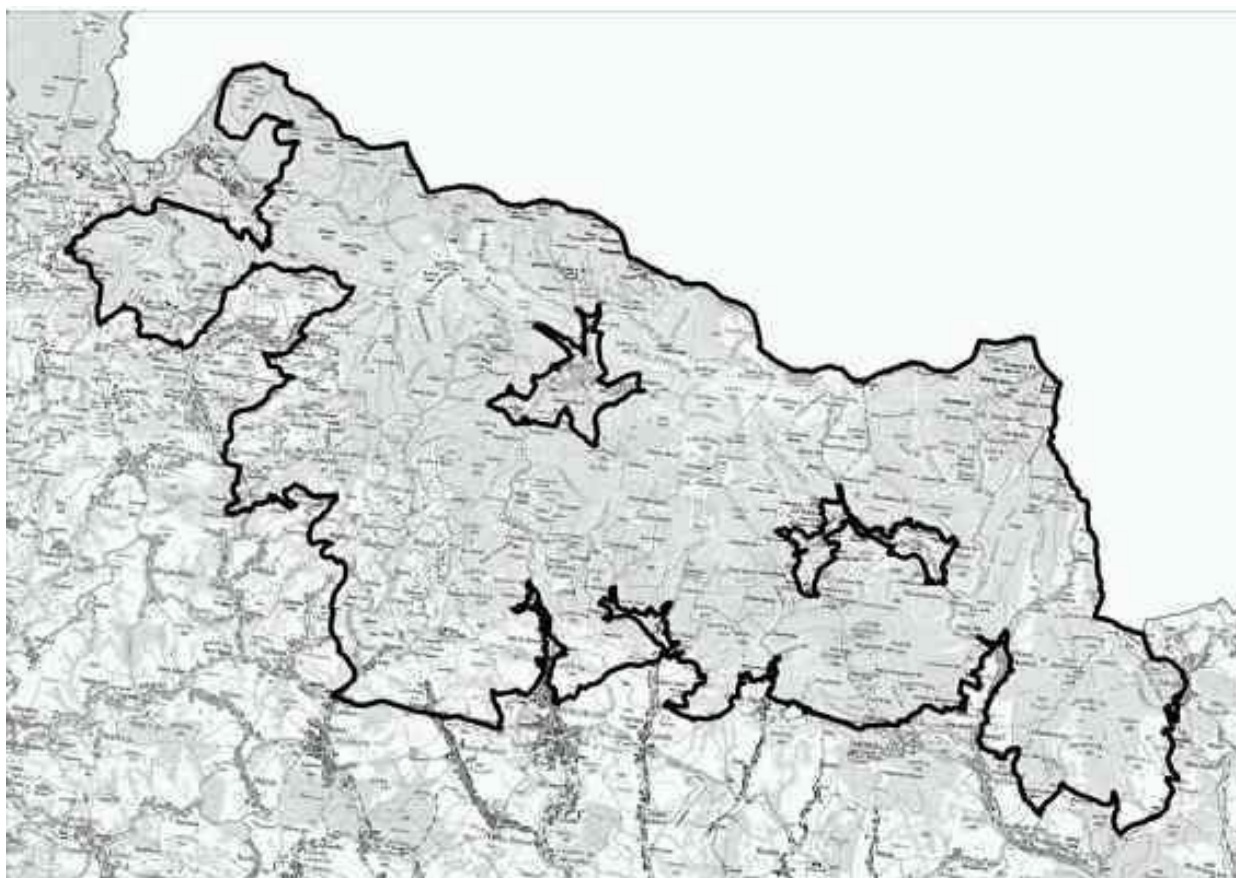
Na imisních holinách uprostřed smrkových lesů, v ledovcových karech a na subalpínských loukách s roztroušenými porosty kleče se vyskytuje tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*). Vznik imisních holin a prosvětlování lesů podpořilo i populace dalších druhů otevřených ploch, jako je linduška lesní (*Anthus trivialis*) nebo bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*). Vzácným lesním druhem je čáp černý (*Ciconia nigra*), hnízdící v Krkonoších od roku 1952, především ve smíšených lesích se staršími buky nebo skalními výchozy, často v blízkosti vodních toků. V lesních porostech s mýtinami a holinami nebo v blízkosti lučních enkláv hnízdí sýc rousný (*Aegolius funereus*).

Předměty ochrany PO Krkonoše

Tab. 2 Předměty ochrany PO Krkonoše

Druh	Populace v PO
chřástal polní (<i>Crex crex</i>)	100-150 samců
čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	7-10 párů
datel černý (<i>Dryocopus martius</i>)	60-70 párů
lejsek malý (<i>Ficedula parva</i>)	60-70 párů
slavík modráček (<i>Luscinia svecica</i>)	24-33 párů
sýc rousný (<i>Aegolius funereus</i>)	90 párů
tetřívka obecná (<i>Tetrao tetrix</i>)	100-140 „párů“

Obr. 2 PO Krkonoše (orientační mapa)

Popis lokalit převzat a upraven z www.natura2000.cz a www.krnap.cz.

Evropsky významná lokalita Góry Kamienne

Kód: PLH020038

Rozloha: 24 098,86 ha

Lokalita chrání partie vulkanického pohoří Góry Kamienne, převážně tvořeného melafyry a porfyry a část pískovcových Stolových hory (Góry Stołowe), které přecházejí z Čech jako součást České tabule. EVL zahrnuje čtyři izolované horské hřbety (Góry Suche, Krucze, masív Dzikowca a Lesistej Wielkie a část Gór Wałbrzyskich) a kotliny mezi nimi.

Vegetační kryt tvoří lesy, většinou smrkové monokultury, nelesní stanoviště jsou zastoupeny zejména horskými loukami. Přirozená lesní stanoviště, která zabírají cca 15% lesní půdy, zastupují bučiny a suťové lesy. V území se nachází řada starých i činných kamenolomů.

EVL Góry Kamienne je vyhlášena k ochraně množství stanovišť Přílohy I Směrnice o stanovištích i druhů zařazených do Přílohy II Směrnice.

Předmět ochrany EVL Góry Kamienne

Podle procentuálního zastoupení v ploše lokality jsou chráněny následující **stanoviště**:

- 6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis) – 8,39 %
- 6520 - Horské sečené louky – 5,99%
- 9110 - Bučiny asociace Luzulo-Fagetum – 1,38%
- 9130 - Bučiny asociace Asperulo-Fagetum – 0,7%
- 9180 - Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích – 0,67%
- 6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně – 0,36%
- 6230 - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech) – 0,34%
- 9170 - Dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum – 0,2%
- 91E0 - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) – 0,1%
- 6410 - Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (Molinion caeruleae) – 0,09%
- 6210 - Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (Festuco-Brometalia) – 0,07%

6110 - Vápnité nebo bazické skalní trávníky (*Alyso-Sedion albi*) – 0,06%

7140 - Přečodová rašeliniště a třasoviště – 0,05%

8220 - Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů – 0,01%

8150 - Středoevropské silikátové sutě – 0,01%

7230 - Zásaditá slatiniště – 0,01%

3260 - Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* – 0,01%

91D0 - Rašelinný les – 0%

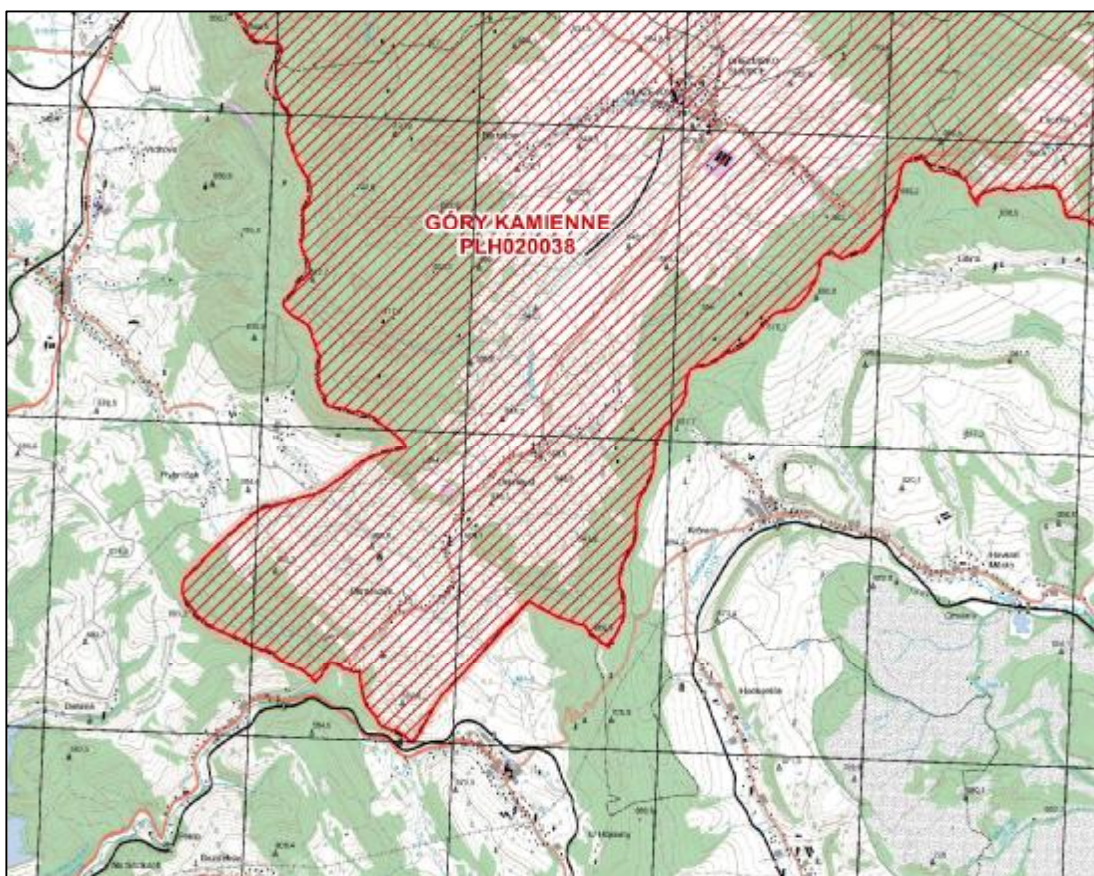
8310 - Jeskyně nepřístupné veřejnosti

Chráněny jsou zde **druhy** Přílohy II směrnice o stanovištích:

Vrápenec malý *Rhinolophus hipposideros*, netopýr černý *Barbastella barbastellus*, netopýr velkouchý *Myotis bechsteini*, netopýr brvitý *Myotis emarginatus*, netopýr velký *Myotis myotis*, vydra říční *Lutra lutra*.

Převzato dle <http://natura2000.gdos.gov.pl>

Obr. 3 Mapa dotčené části EVL Góry Kamienne

3.3 Stručný popis dotčených předmětů ochrany

Na základě určených vlivů záměru byly identifikovány dotčené předměty ochrany, které mohou být jeho realizací ovlivněny.

Na základě výsledků rozptylové studie bylo vyloučeno ovlivnění stanovišť vnosem škodlivin do stanovišť chráněných v obou identifikovaných dotčených lokalitách Natura 2000. Potenciální nárůst imisí NO₂ vlivem realizace záměru nezasahuje na území EVL, kde jsou chráněna stanoviště citlivá k eutrofizaci (např. 6230 – druhově bohaté smilkové louk, 7140 – přechodová rašeliniště a třasoviště, apod.).

Jako dotčené záměrem byly vybrány druhy vyskytující se na ovlivněném území. Jedná se o tři druhy ptáků: čáp černý, chřástal polní a datel černý. Jsou ovlivněné záborem biotopu a rušením. Dále byla jako dotčená identifikována vydra říční, která má omezenou možnost migrace mezi jednotlivými částmi populace v EVL Góry Kamienne a v polském území západně od posuzovaného záměru.

Čáp černý (*Ciconia nigra*)

Čáp černý hnízdí v lesích téměř až po horní hranici lesa. V Krkonoších ho najdeme především ve smíšených lesích se staršími buky nebo skalními výchozy, často v blízkosti vodních toků. Jedná se o tažný druh, na hnízdiště přilétá začátkem dubna a odlétá v srpnu nebo září.

Na území dotčeném posuzovaným záměrem lze početnost odhadnout na 1 až 2 páry, přičemž bylo prokázáno hnízdění 1 páru. Širší území slouží jako potravní biotop druhu (Anděl a kol. 2009, Žďárek, 2003).

Chřástal polní (*Crex crex*)

Hnízdí na vlhčích loukách, pastvinách a ladech, výjimečně i v polích od nížin až do vyšších poloh. Aktivita je převážně noční. V současné době je ohrožen zejména ztrátou biotopu a nevhodným managementem lokalit. Populace v Krkonoších je detailně monitorována, vyskytuje se zejména na loukách v předhůří a v okolí horských obcí. Početnost se pohybuje mezi 100 až 150 samci.

V sledované trase byl zjištěn výskyt na loukách na lokalitách Bernartice / Křenov a Královec, výskyt je pravděpodobný i na dalších obdobných biotopech v trase. Jeho početnost zde dosahuje několika párů (Anděl a kol. 2009, Žďárek, 2003).

Datel černý (*Dryocopus martius*)

Datel černý hnízdí především v jehličnatých a smíšených lesích až po horní hranici lesa. Jedná se o stálý druh. V Krkonoších je tento druh rozšířen plošně, početnost populace lze odhadnout na několik desítek párů (60 až 70).

V sledované trase byl potvrzen výskyt v lesních porostech na lokalitách Trutnov-Poříčí, Libeč a Bernartice / Křenov. Pravděpodobně hnízdí ve všech větších lesních porostech v celé trase (Anděl a kol. 2009).

Vydra říční *Lutra lutra*

Vydra říční je větší lasicovitá šelma obývající téměř celou palearktickou oblast, svým způsobem života spojená s vodním prostředím. Vydra byla v minulosti ohrožena hlavně přímým pronásledováním, zásadním faktorem jejího ohrožení v současnosti jsou změny přirozeného biotopu způsobené znečištěním vody, regulacemi toků, odvodňováním apod.

Po částečném zlepšení situace v 90. letech 20. století došlo k návratu vyder do řady oblastí u nás, takže v současné době se znovu dostává do popředí nelegální zabíjení vyder.

V rámci České republiky obývá různé druhy vodních biotopů, její výskyt je však soustředěn především ve třech typech prostředí:

- A. horské, málo úživné toky,
- B. menší řeky a potoky, se soustavami nádrží a rybníků v pahorkatinách i nížinách,
- C. rybničnaté oblasti.

Oblasti trvalého výskytu jsou u nás Beskydy a jejich okolí, širší oblast jihozápadních Čech a Českomoravské vysočiny, povodí Orlice a také severní Čechy, ale druh se (Poledník a kol. 2007). V EVL Góry Kamienne je početnost odhadována na 10 až 20 jedinců (<http://natura2000.gdos.gov.pl>).

Upraveno dle www.biomonitoring.cz.

4 VYHODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA LOKALITY NATURA 2000

4.1 Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Pro účely hodnocení byly zadavatelem poskytnuty následující podklady:

- Evernia 2007, Rychlostní silnice R11, stavba 1109, Trutnov – státní hranice ČR/Polsko, Oznámení dle přílohy č. 3 zákona č. 100/2001 Sb. v platném znění, textová část
- Závěr zjišťovacího řízení k posuzovanému záměru MŽP ze dne 17. března 2008, č.j. 22348/ENV/08; připomínky k tomuto řízení.
- ATEM, 2009: Vyhodnocení vlivu provozu rychlostní silnice R11 v úseku Trutnov – státní hranice ČR/PL na kvalitu ovzduší
- Anděl a kol. 2009: Biologický průzkum Rychlostní silnice R11, stavba 1109, Trutnov – st. hranice ČR - Polsko

Byla provedena terénní návštěva dotčeného území pro posouzení stavu biotopu a stanovišť. Pro zjištění skutečného stavu populací dotčených druhů byly za hlavní podklad považovány výsledky biologického průzkumu ke jmenovanému záměru a citované odborné publikace.

Pro provedení tohoto hodnocení byly tyto podklady shledány jako dostatečné.

4.2 Vyhodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany

Vlivy záměru byly vyhodnoceny podle následující stupnice významnosti vlivů.

Tab. 3 Významnost vlivů

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významně negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje realizaci koncepce (resp. koncepci je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat.
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci koncepce. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
?	Možný negativní vliv	Může dojít k negativnímu vlivu, není však možné vyhodnotit jeho významnost. Vliv musí být podrobně vyhodnocen v procesu dalšího posuzování záměru.
0	Nulový vliv	Koncepce nemá žádný prokazatelný vliv.
+	Pozitivní vliv	Koncepce má pozitivní vliv.

Vliv na dotčené předměty ochrany

Čáp černý

V důsledku realizace záměru pravděpodobně dojde k opuštění dvou teritorií druhu. Negativním působením ztráty biotopu a trvalým rušením lze předpokládat, že 1 nebo dva páry přesunou svá teritoria mimo území zasažené záměrem. Početnost druhu v PO Krkonoše je odhadována na 7 až 10 párů. Kdyby došlo k ovlivnění párů hnízdících přímo v PO Krkonoše, byl by podíl ovlivněné části poměrně vysoký – 10 až 28 %. Obě teritoria se nacházejí mimo územní ochranu PO Krkonoše. Vliv na populaci druhu obývající tuto PO je tedy pouze nepřímý, k ovlivnění ptáků v PO Krkonoše nedojde.

Vzhledem k pravděpodobné nasycenosti celého území ČR z hlediska vhodných biotopů je třeba předpokládat, že bude snížena početnost populace na území celého státu. Podíl populace ovlivněné záměrem je nutné vztáhnout k celkové populaci ČR. Ta je odhadována na 300 až

400 hnízdících párů (Šťastný a kol. 2006). Podíl ovlivněné populace v ČR se pohybuje pod hranicí 1%.

Z důvodu nepřímého ovlivnění populace v dotčené PO je vliv posuzovaného záměru hodnocen jako **mírný**.

Chřástal polní

Na základě použitých podkladů (Anděl a kol. 2009, Žďárek 2003) i známých velikostí teritorií druhu (Šklíba & Fuchs 2002) je početnost druhu v území dotčeném posuzovaným záměrem odhadnuta na cca 5 až 10 párů. Lze předpokládat, že po realizaci záměru dojde z důvodu ztráty stanoviště a zvýšení míry rušení k opuštění většiny teritorií v trase nebo její blízkosti.

Vzhledem k faktu, že záměr nezasahuje území PO Krkonoše je nutno vliv na stav populace v PO pouze za nepřímý.

Početnost populace v ČR se odhaduje na 1500 až 1700 párů (Šťastný a kol. 2006), podíl ovlivněné populace v ČR se tak pohybuje pod hranicí 1%.

Z důvodu nepřímého ovlivnění populace v dotčené PO je vliv posuzovaného záměru hodnocen jako **mírný**.

Datel černý

Početnost v území dotčeném posuzovaným záměrem lze odhadovat na 5 až 10 párů (Anděl a kol. 2009). Realizací záměru dojde na některých místech k celkové likvidaci biotopu druhu a ke zvýšení míry rušení v okolí záměru.

Ovlivnění druhu v PO Krkonoše je nepřímé, záměr nijak neovlivňuje biotop na území PO.

Početnost populace v ČR se pohybuje mezi 4000 až 8000 páry (Šťastný a kol. 2006), podíl ovlivněné populace v ČR je pod hranicí 1%.

Z důvodu nepřímého ovlivnění populace v dotčené PO je vliv posuzovaného záměru hodnocen jako **mírný**.

Vydra říční

Záměr ovlivňuje druh zejména omezením migračních možností. Aktuálně dochází k rozšiřování obývaného areálu ve střední Evropě z center rozšíření západním směrem. Tento trend probíhá i v případě oblasti výskytu v povodí Orlice a Metuje a polském příhraničí. Lze tedy předpokládat pohyb jedinců i z EVL Góry Kamienne přes dotčené území. Součástí

záměru je řada mostních objektů v místech křížení s vodotečemi. Podle známých výzkumů lze předpokládat, že tato místa jsou vydrami nejčastěji využívána k migraci. Charakteristiky mostních objektů přitom splňují požadavky na prostupnost pro vydru říční (Anděl a kol 2005).

Vliv na populaci druhu je EVL Góry Kamienne je hodnocen pouze jako **mírný**, vzhledem k tomu, že nezasahuje přímo biotopy druhu v EVL a omezení migrace je zmírněno odpovídající prostupností v místech křížení s potenciálními migračními trasami.

4.3 Vyhodnocení významnosti vlivů na celistvost lokalit

Nebyl prokázán významný negativní vliv na populace druhů, které jsou předmětem ochrany v dotčených EVL/PO. Vzhledem k tomu, že nedochází ani k územnímu zásahu ani do jedné EVL/PO nebude ovlivněna jejich celistvost.

4.4 Vyhodnocení možných kumulativních vlivů

Kumulace vlivů záměru lze dělit do několika kategorií:

- a) kumulace s negativními vlivy působícími v současnosti
- b) kumulace vlivů s dalšími úseky posuzované komunikacemi
- c) kumulace s vlivy, které mohou být spojené s realizací posuzovaného záměru

Ad a) Jedná se zejména o kumulaci s obecně působícími vlivy jako je celková eutrofizace prostředí a upuštění od tradičních forem hospodaření. Záměr přispěje zejména k nárůstu eutrofizace, tento nárůst byl však hodnocen jako mírný a lokálně omezený. Kumulace v tomto případě nedosahuje významně negativního vlivu.

Ad b) Navazující úsek rychlostní silnice R11, stavba 1108 nezasahuje území EVL ani PO. I v tomto úseku byl vyloučen významně negativní vliv na EVL/PO. Problematické může být vedení trasy úseku navazujícího na polském území. Zpracovateli hodnocení není znám výsledek vyhodnocení vlivů tohoto úseku ani jeho přesná lokalizace na polském území. Vedení koridoru této komunikace na polském území nezasahuje v příhraničním úseku území žádné EVL ani PO v Polsku. Kumulace s navazujícími úseky posuzované komunikace pravděpodobně nezpůsobí vlivy za hranicí významně negativních.

Ad c) Výstavba rychlostní komunikace s sebou přináší řadu aktivit spojených s jak se samotnou stavbou tak s rozdílným využitím pozemků v blízkosti komunikace. Jedná se

zejména o potenciální průmyslové zóny, zábavní centra, logistické parky, benzínové pumpy apod. Vzhledem k tomu, že vlivy posuzovaného záměru byly vyhodnoceny jako mírně negativní a vzhledem k tomu, že se v území vyskytuje řada druhů, které jsou takovými záměry ohroženy, nelze takové aktivity v území doporučit a je nutné je dále posuzovat i z hlediska vlivů na EVL/PO.

Se stavbou jsou spojeny plány na využití nerostných surovin v blízkosti záměru, tj. v tomto případě intenzifikace těžby kamene v kamenolomu Královec. Vzhledem k tomu, že se nachází v těsné blízkosti EVL Gory Kamienne a je pravděpodobné významně negativní ovlivnění lokalit soustavy Natura 2000, je taková intenzifikace nežádoucí a je nutné ji dále posuzovat i z hlediska vlivů na EVL/PO.

4.5 Vyhodnocení přeshraničních vlivů

Přeshraniční vlivy posuzovaného úseku byly vyhodnoceny v rámci posouzení vlivů na EVL Góry Kamienne.

Detailní vyhodnocení vlivů navazujícího úseku na polské straně nebylo provedeno z důvodu nedostatečné projektové přípravy tohoto úseku na polské straně.

5 ZÁVĚR

Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že posuzovaný záměr „Rychlostní silnice R11, stavba 1109 Trutnov – státní hranice ČR/Polsko“ **nemá významný negativní vliv** (resp. negativní vliv dle odst. 9 §45i zákona č. 114/1992 Sb.) na evropsky významné lokality ani ptačí oblasti.

V průběhu hodnocení byly zjištěny mírně negativní vlivy záměru na populace čápa černého, chřástala polního a datla černého v Ptačí oblasti Krkonoše a vydru říční v EVL Góry Kamienne.

SEZNAM POUŽITÝCH PODKLADŮ

Podklady

- Evernia 2007, Rychlostní silnice R11, stavba 1109, Trutnov – státní hranice ČR/Polsko, Oznámení dle přílohy č. 3 zákona č. 100/2001 Sb. v platném znění, textová část
- Závěr zjišťovacího řízení k posuzovanému záměru MŽP ze dne 17. března 2008, č.j. 22348/ENV/08; připomínky k tomuto řízení.
- ATEM, 2009: Vyhodnocení vlivu provozu rychlostní silnice R11 v úseku Trutnov – státní hranice ČR/PL na kvalitu ovzduší
- Anděl a kol. 2009: Biologický průzkum Rychlostní silnice R11, stavba 1109, Trutnov – st. hranice ČR - Polsko

Literatura

- Flousek, J., Gramsz, B., 1999: Atlas hnízdního rozšíření ptáků Krkonoš. Správa KRNAP, Vrchlabí (1999): 424 str.
- Poledník, L., Poledníková, K. & Hlaváč, V. 2007: Rozšíření vydry říční (*Lutra lutra*) v České republice v roce 2006. Bulletin Vydra 14 (2007): 4 – 6.
- Roth P. (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník Ministerstva životního prostředí, ročník XVII, částka 11, s. 1-23
- Šklíba J. & Fuchs R. 2002: Preferované prostředí a prostorová aktivit chřástalů polních (*Crex crex*) na Šumavě. *Sylvia* 38 (2002): 83-90.
- Šťastný K., Bejček V., Hudec K. 2006: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČR v letech 2001-03. Aventinum Praha.
- Žďárek, P., 2003: Ornitologický průzkum na území potenciálně dotčeném výstavbou farmy větrných elektráren v lokalitě Královec. *Nepubl. msc.* Hradec Králové
- Žďárek, P., 1998: Výsledky prvního výzkumu avifauny Vraních hor. *Panurus* 9 (1998): 29-40.

Odkazované legislativní předpisy

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit

Nařízení vlády č. 600/2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Krkonoše

Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků, včetně příloh

Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, včetně příloh

WWW informační zdroje

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky - www.nature.cz

Ministerstvo životního prostředí - www.env.cz

NATURA 2000 - <http://europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm>

NATURA 2000 oficiální stránky - www.natura2000.cz

Oficiální stránky v Polsku - <http://natura2000.gdos.gov.pl>

www.biomonitoring.cz

http://www.mzp.cz/cz/novela_narodniho_seznamu

<http://www.mapy.cz>

POUŽITÉ ZKRATKY

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

EVL – evropsky významná lokalita

MŽP – ministerstvo životního prostředí

PO – ptačí oblast

ZOPK – zákon č. 114/1992 SB., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění